

Lietuvos
laisvosios
rinkos
institutas

Mūsų misija nekintanti –
skleisti ir įtvirtinti asmens laisvės ir
atsakomybės, laisvosios rinkos bei
ribotos valdžios idėjas

veiklos ataskaita 2023

LLRI KOMANDA

LLRI TARYBA

dr. Kęstutis Bagdonavičius

„Birkle IT AG“ tarybos narys
„Modus Group“ tarybos pirmininkas
Vokietijos ir Baltijos šalių pramonės prekybos
rūmų Lietuvoje prezidentas

Gintautas Bartkus

Advokatų kontoros „Baltic Legal Solutions Lithuania“
advokatas, partneris

Vygandas Blandis

„Imlitex Holdings“ valdybos pirmininkas

Giedrius Dusevičius

„Digital Audio“ partneris
„Vilnius Development Company“ tarybos
pirmininkas
UAB „Toksika“ nepriklausomas valdybos narys

Artūras Feiferas

UAB „Strategijos konsultantai“ įkūrėjas ir vadovas

dr. Kęstutis Kėvalas

Kauno arkivyskupas metropolitas

dr. Virginijus Kundrotas

Adizes Instituto Lietuvoje steigėjas ir vadovas
Adizes akademijos dekanas
ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto
asocijuotas profesorius

Elena Leontjeva

LLRI steigėja ir prezidentė

dr. Šarūnas Nedzinskas

UAB „Būsto paskolų draudimas“ valdybos
pirmininkas
UAB „Demivolt“ vykdytysis direktorius
UAB „Saldo Bank“ stebėtojų tarybos narys

Dainius Pupkevičius

LLRI steigėjas
KPMG konsultacijų skyriaus vadovas

dr. Paulius Subačius

Vilniaus universiteto profesorius
Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademikas

KURIAME POKYTĮ

Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) yra vienmetis su Lietuvos nepriklausomybe. Jau 33 metus esame laisvosios rinkos kūrėjai ir idėjų puoselėtojai Lietuvoje. Saugome žmogaus laisvę kurti ir dirbti valstybėje, kurioje valdžia tarnauja piliečiams, o ne juos riboja.

Esame pelno nesiekianti, nepolitinė, nevyriausybinių organizacija. Finansinė nepriklausomybė yra esminė sąlyga mūsų misijai įgyvendinti, todėl lėšas darbams telkiame iš privačių šaltinių.

77 000

VYRESNIŲJŲ KLASIŲ MOKSLEIVIŲ

mokosi iš LLRI vadovėlių

33

ANALITINIAI DARBAI PER METUS

Esame šių tarptautinių *think tank'ų* – nepriklausomų viešosios politikos analizės institutų tinklų nariai:

550 NARIŲ

Pasaulinis institutų tinklas

11 NARIŲ

Europos institutų tinklas

18 NARIŲ

Vidurio ir Rytų Europos
institutų tinklas

3 KARTUS

prestižinio Templetono laisvės
apdovanojimo laureatai

6 VIETA

tarp Vidurio ir Rytų Europos
viešosios politikos analizės
institutų

TARP 1 PROC.

stipriausių
institutų pasaulyje

FORMUOJAME VIEŠĄJĄ NUOMONĘ

1140

PAMINĖJIMŲ
ŽINIASKLAIDOJE

100

AUTORINIŲ STRAIPSNIŲ
IR PRANEŠIMŲ SPAUDAI

80

TV LAIDŲ IR
KOMENTARŲ

60

RADIJO LAIDŲ IR
KOMENTARŲ

8-asis Žinių radijo laidos „Ekonomika šiandien“ sezonas

50

LAIDŲ

80

PAŠNEKOVŲ

37 000

dydžio autorinių LLRI laidų „Ekonomika šiandien“
ir „Stebime valdžią“ Žinių radijuje klausytojų auditorija

KANTAR ir DELFI projekto „Lietuvos
įtakingiausieji“ apklausų rezultatų duomenimis
patenkame į įtakingiausių nuomonės lyderių

TOP30

TARP **TOP10**
KOMUNIKATORIŲ LIETUVOJE

340 000

„Facebook“ auditorija

27 000

LLRI interneto svetainės vartotojų
60 000 puslapio peržiūrų

35 000

„LinkedIn“ auditorija

ŠVENČIAME KARTU

33-ąją Lietuvos laisvosios rinkos instituto gimtadienį minėjome bendraminčių ir partnerių draugijoje. Šventę papuošė Elenos Leontjevos ir „Cato Institute“ garbės direktoriaus George Selgino, nepriklausomybės aušroje reikšmingai prisidėjusio prie stabilios valiutos kūrimo Lietuvoje, diskusija apie skaitmeninių pinigų ateitį.

„Institutą įsteigėme vos tik paskelbus Lietuvos nepriklausomybę ir troškome sukurti mūsų šaliai naujo, laisvo gyvenimo pagrindus. Džiaugiamės, kad pavyko taip pakeisti šalies ekonominį paveikslą.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

Akimirkos iš LLRI 33-iojo gimtadienio šventės

„Kartu su institutu nepriklausomybės pradžioje įgyvendinta valiutų valdyba užtikrino lito stabilumą 21-erius metus.“

„Cato Institute“ garbės direktorius George Selginas

„G. Selginas: nėra priežasties, kodėl centrinis bankas turėtų tapti kiekvieno iš mūsų banku“

UŽ EKONOMIKOS RIBŲ

Šiandien kova už ekonomines laisves vyksta už ekonomikos ribų. LLRI nuo 2015 m. vykdo tarpdisciplininius stokos tyrimus ir plėtoja unikalius metodologinius sprendimus bei naujus naratyvus tvariai laisvosios rinkos ir žmonijos ateičiai.

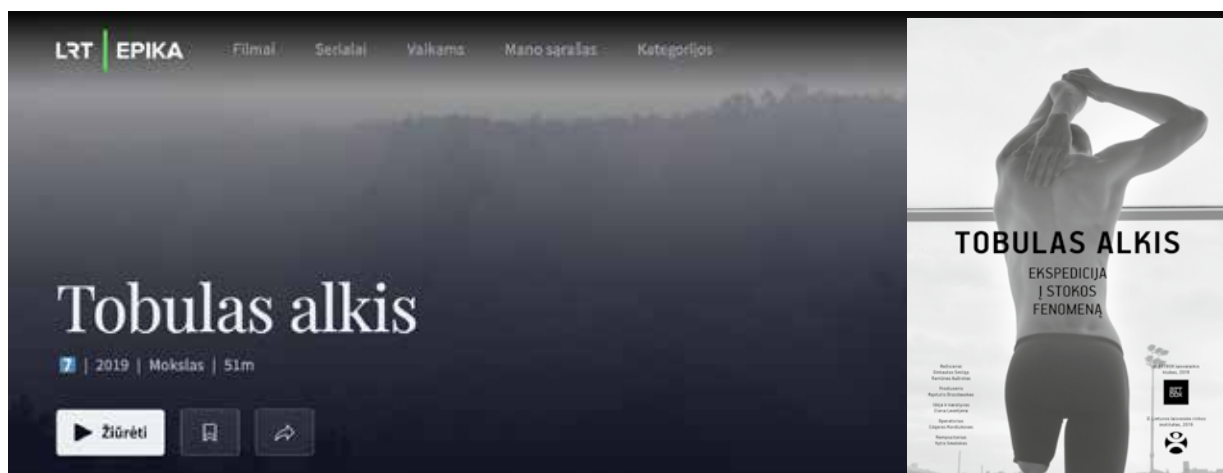
„Žmogaus neuronai sutverti taip, kad reaguotų į stoką kaip paskatą, motyvaciją – ir skatintų žmogų veikti, sukurti priteklių ir pilnatvę. Stoka yra mūsų variklis ir potencija.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

**DOKUMENTINIO FILMO „TOBULAS ALKIS“
PERŽIŪRŲ LRT MEDIATEKOJE**

5 700

Dokumentinis filmas „Tobulas alkis“ – LRT EPIKOJE

Apie tarpdisciplininius naratyvus „European Reform Hub“ Berlyne

Tinklalaidėse su Lietuvos ir JAV mokslininkais

„Valdžia gali stumdyti
mokesčius, bet ne laiką“

„Kaip idėja kūrėjo galvoje
tampa visų geidžiamu ir
madingu dalyku?“

„Kas diktuoja Metų laikų
tempą?“

VERSLININKO VAIDMUO

Trapioje geopolitinėje situacijoje verslui reikia ne ko kito, o pagarbos, jo vaidmens pripažinimo ir susitelkimo drauge kurti Lietuvą.

Politikams, sprendimų priėmėjams pabrėžiame, kad šiandien kaip niekad būtina puoselėti verslui palankų ir pagarbų klimatą, tarpusavio pasitikėjimą bei vertinti kiekvieną veikiančią įmonę.

„Tik įtvirtinę visuomenėje supratimą, kad verslas yra gėris ir būtina žmonijos gyvavimo dalis, mes atveriamė erdvę puoselėti verslo moralę ir ruošiamė jaunąją kartą prisiimti atsakomybę bei kurti gerovę.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

Su Seimo pirmininke Viktorija Čmilyte-Nielsen apie poreikį keisti požiūrį į verslą

Diskusija Lietuvos verslo forume 2024

„Liaupsių verslui nereikia – bet atmerkti visuomenei akis ir parodyti, iš „ko yra valgoma“ – tiesiog privaloma!“

„Vilniaus kailiai“ generalinė direktorė Neila Šveikauskaitė

**AUTORINIŲ STRAIPSNIŲ IR LAIDŲ
PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE**

**20
45**

Delfi

*„Nemeilės verslininkui
dekonstrukcija ir gydymo
būdai“*

*„Kas pasirūpins verslininko
emocine būkle?“*

*„Kaltinimai verslui – kaip 25-as
kadras, arba Visi prieš visus“*

UŽ LAISVĘ IR ATSAKOMYBĘ

Briuselyje LLRI įteiktas Europos inovatyvaus mokymo apdovanojimas už vadovėlį „Piliētis per 31 valandą“. „Atlas Network“ 2023 m. Laisvės forume Niujorke buvome pagerbti kaip „Templeton Freedom Award“ finalistai, Europos laisvės forume paskelbti tarp 3 geriausių institutų regione.

„LLRI įtaka Europoje kasmet tik auga, todėl labai nekantrauju pamatyti, kokių naujų aukštumų atneš rytojūs!“

EPICENTER tinklo vadovas Adamas Bartha

„Templeton Freedom Award“ finalistai Niujorke vykusiame 2023 m. Laisvės forume

Po „Europe Liberty Forum“ apdovanojimų su kolegomis iš Naujosios Zelandijos, JAV, Bulgarijos ir Belgijos

„Nuo 1990 m. LLRI gynė idėjas, kurios paskatino Lietuvą tapti viena iš ekonomiškai laisviausių pasaulio valstybių.“

„Atlas Network“ mokymų vadovė Alex Cordell

LLRI viceprezidentė Aneta Vainė ir švietimo programų vadovė Justina Jablonskaitė atsiėmė Europos inovatyvaus mokymo apdovanojimą

KAS APDRAUS NUO TEISĖKŪROS STICHIJŲ?

Mūsų teisėkūros tyrimų pagrindu Valstybės kontrolė inicijavo veiklos auditą „Teisinio reguliavimo poveikio vertinimo sistema“.

„Elementarus palyginimas – mums per 3 dienas reikia atmintinai išmokti eilėraštį, o tas eilėraštis per 3 dienas yra pakeičiamas 18 kartų. Taip dabar atrodo mūsų teisėkūra.“

Advokatas, Vilniaus universiteto partnerystės docentas Gintautas Bartkus

„Kai mes kalbame apie valdžios priimamus sprendimus, tai kaštų ir naudos analizė bei poveikio vertinimas turėtų būti atliekami visada.“

Žurnalistė, laidų vedėja Daiva Žeimytė-Bilienė

**PASIEKTŲ VARTOTOJŲ
SOCIALINIUIOSE TINKLUOSE**

27 000

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

20

*„Teisės aktų tvanas:
kasmet daugiau nei 23 000
reglamentavimo pokyčių“*

*„Teisėkūros kokybė ir šimtai įsta-
tymų: kiek Seimo nariui užtruktų
susipažinti su visais svarstymui
teikiamaais projektais?“*

*„Ar Seimo nariai spėja
perskaityti visus įstatymų
projektus, dėl kurių balsuoja?“*

KAIP IŠVENGTI TEISĖS AKTŲ „AUKSAVIMO“?

„Auksavimas“ perkeliant ES teisę į nacionalinę teisinę sistemą (angl. gold-plating) yra reikšmingas veiksnys, mažinantis Lietuvos konkurencingumą ir potencialą augti. Bendrai diskusijai, kaip sumažinti gyventojų ir įmonių naštą, sukvietėme sprendimų priėmėjus.

„Teisės aktų „auksavimą“ sukelia giluminės prielaidos. Pirmą, nėra dialogo tarp visuomenės ir valstybės institucijų, antra – į teisės aktą žiūrima ne kaip į priemonę, bet į tikslą savaime.“

Advokatų kontoros „TGS Baltic Lietuva“ Mindaugas Civilka

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir LLRI diskusija „Teisės aktų „auksavimas“ – kaip atpažinti ir išvengti?“

VERTYBĖ TURĖTI STUBURĄ

Išklėlėme iššūkį, kaip nuo kalbų apie padaršinimus valstybės tarnautojams pereiti prie atsakomybės už savo veiksmus įtvirtinimą. Toliau ieškome sprendimų užtikrinti, kad visi tarnautojai siektų šalinti reguliavimo spragas.

„Kartais reikia turėti drąsos pripažinti, jog reguliavimas nėra efektyvus ir jo atsisakyti.“

Migracijos departamento vadovė Evelina Gudzinskaitė

„Labai svarbu, kad valstybės tarnautojai turėtų stuburą ir nebijotų politikams pasakyti, kad išlaidos netinkamai išleidžiamos, kad finansų proporcijos proporcijos nerodo, kokios yra rizikos.“

Vidaus reikalų viceministrė Sigita Ščajaviene

Žinių radijuje su vidaus reikalų viceministre Sigita Ščajaviene

IŠLAISVINTI VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ RANKAS

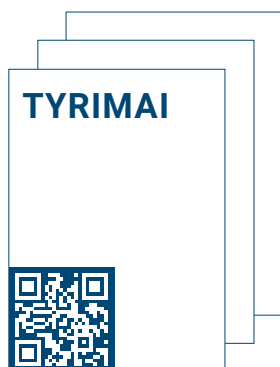
Tęsėme darbo migracijos sistemos reformos pagrindu tapusius tyrimus. Pabrėžėme, kad valstybės tarnautojai turėtų būti išlaisvinti nuo veiklos, kurios beprasmiškumą jie pastebi greičiau negu visi kiti, ir galėtų skirti visas pajėgas valstybei reikalingoms veikloms.

„Praktikoje užsieniečių įdarbinimo kvota tik sukūrė nereikalingą biurokratinę našą ir papildomų išlaidų darbdaviams ir valstybei.“

Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen

ANALITINIŲ DARBŲ PARSISIUNTIMŲ **250**
PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE **30**

„Ar pokyčiai darbo migracijos sistemoje pakankami?“

Delfi

„Seime – siūlymas naikinti užsieniečių įdarbinimo kvotas“

LRT | .lt

„Aukso amžius. Darbo rinkoje – amžinu tampantis vietinių deficitas. Kuo tai baigsis?“

„Valstybės tarnautojas ir pilietis: ką daryti, kad žaistume vienoje komandoje?“

NEŽABOTI PLĖTROS APETITO

Šalies augimą stabdyti ir žaboti verslo apetitą gali tebesitęsiantis darbuotojų trūkumas, lėtas darbo našumo augimas. Nedarbo spąstų stebėsena leidžia teigti – socialinė politika neturėtų demotyvuoti žmonių dirbti ir užsidirbti.

„Laisvų darbo vietų skaičius Lietuvoje ir toliau išlieka aukštas, įmonės susiduria su darbuotojų stoka. Tad tikroji padėtis darbo rinkoje gali būti dar sunkesnė, nei rodo duomenys.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

**AUTORINIAI KOMENTARAI
IR RADIJO LAIDOS
PAMINĖJIMAI ŽINIASKLAIDOJE**

**9
45**

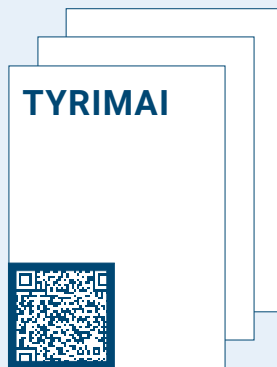
„Minimalios mėnesinės algos matematika“

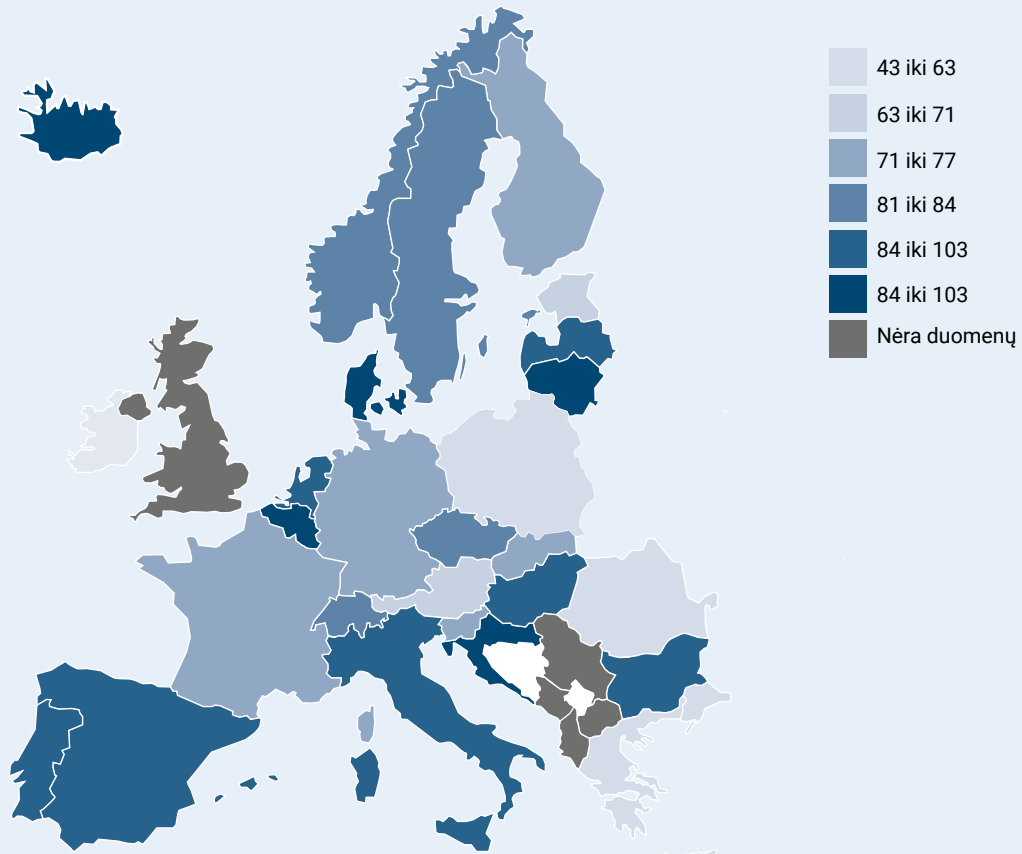
„Užimtumo reforma – ar tinkama kryptimi einama?“

„Plėtos apetitą 2024 m. lems ir padėtis darbo rinkoje“

Nedarbo spąstai ES

Šaltinis – Eurostat, 2023.

PIGIŲ PINIGŲ KAINA

Gilindamiesi į pinigų politikos pokyčius, faktais parodėme, kad visuotinę kainų augimą lėmė padidėjęs pinigų kiekis rinkoje. Tai leido sumažinti spaudimą privačioms įmonėms.

„Kuo intensyviau sukamės karuselėje, tuo stipriau svaigsta galva jai sustojus. Ypač jeigu žmonių veiklą įsukti siekia pinigus spausdinantys centriniai bankai.“

LLRI ekspertas Leonardas Marcinkevičius

Kaip Europos Centrinio Banko sprendimai veikia žmonių pajamas? Diskusija DELFI.

TYRIMAI

Paskaitos universitetuose ir pristatymai įmonėse

AUTORINIŲ KOMENTARŲ

TV IR RADIO PASIRODYMŲ

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

30

70

250

BNS

„ECB sprendimai gali sulėtinti
ekonomikos augimą“

LRT | .lt

„Ištempkite ausis ir atverkite
akis – ECB politika keičiasi“

Delfi

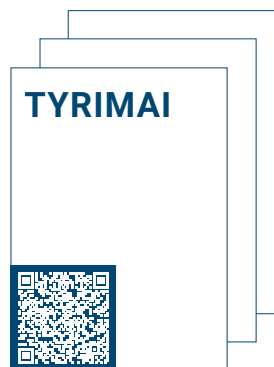
„Kas nutinka ekonomikai
perdozavus ECB
„burbulinado“?“

KAIP GYVENOME 2022-AISIAIS?

Apžvelgėme Lietuvos viešųjų finansų padėtį, nuosekliai aiškinome, kas sudaro darbo vietos kainą, kaip ir kur panaudojami gyventojų sumokami mokesčiai, kokie įsipareigojimai slegia valstybės pečius ir kaip tai atsiliepia žmonių gerovei.

„Deficitas yra viena pagrindinių priežasčių, didinančių valstybės skolą. Ateityje gyventojai ir valstybė gali susidurti su augančiais mokesčiais, infliacija.“

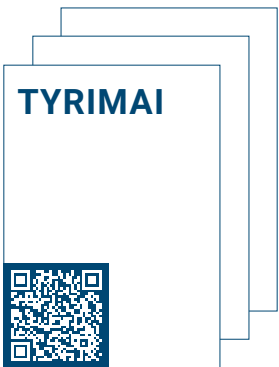
LLRI ekspertė Reda Simonaitytė-Mikulė

„Grįžta fiskalinės drausmės reikalavimai – ką tai reiškia valstybės biudžetui?“

MOKESČIAI KURIA PAVOJINGŲ ŽAIDIMŲ LABIRINTUS

Mūsų iniciatyva buvo pratęstos pelno mokesčio įstatymo investicinio projekto bei filmų gamybos nuostatos. Pirmieji sureagavome į nemalonią staigmeną – jungtinį progresinį mokestį, apimantį dividendų, turto pardavimo ir kitas pajamas.

15

„Svarbu užtikrinti, kad įmonės nenustotų investuoti“

Kauno diena

„Išlinkęs vogčiomis – apie progresinio mokesčio atsiradimo Lietuvoje istoriją“

Delfi

„Avansinis pelno mokestis per brangus ne tik įmonėms“

„Paprastas, skaidrus ir proporcinis kapitalo bei turto pajamų apmokestinimas laimėjo mums ne tik dinamišką ekonomikos plėtrą, bet ir skaidrumą, kai žmogus nėra skatinamas žaisti mokesčių minimizavimo žaidimų.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

„Investicinio projekto lengvata prisideda prie palankesnių sąlygų verslui investuoti į technologijas ir taip siekti žaliosios bei skaitmeninės verslo transformacijos tikslų.“

EY Mokesčių praktikos partneris Lietuvoje Irmantas Misiūnas

TYRIMAI

LRT | .lt

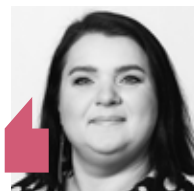
„Vyšnia ant mokesčių reformos torto“

DOVANA MOKESČIŲ MOKĖTOJAMS

Visiems mokesčių mokėtojams dovanojome skaičiuoklę. Ji leidžia sužinoti, kokia mūsų sukurtos gerovės dalis bus skirta konkrečioms valstybės išlaidoms. Darbuotojų požiūris į mokesčius ir valdžios išlaidas gali pasikeisti, pamačius savo darbo vietos kainą.

„Pagarba mokesčių mokėtojams turėtų būti taikoma visose srityse, ne tik mokesčių teisėje. Šiuo metu vis dar per retai mokesčių mokėtojai savo teises imasi ginti. Daugiausiai tai lemia bylinėjimosi su valstybe kaina.“

Mokestinių ginčų komisijos narė Jurgita Narkevičiūtė

**AUTORINIAI KOMENTARAI IR RADIO
LAIDOS**

PAMINĖJIMAI ŽINIASKLAIDOJE

**VARTOTOJŲ PASITIKRINO, KIEK
MOKESČIŲ SUMOKA PER METUS**

10

25

2 500

Delfi

„Šventinis reveransas mokesčių mokėtojui“

„Ar mokesčių mokėtojai žino savo teises?“

„Mokesčių mokėtojų teisėms jau 250 metų“

AR ŽINOTE, KIEK SUMOKATE MOKESČIŲ?

2023 m. mokesčių mokėtojai 4 mėnesius ir 23 dienas dirbo tam, kad finansuotų valdžios sektoriaus išlaidas.

„Infliacija sukuria iliuziją, kad Laisvės nuo mokesčių diena ateina anksčiau. Taip atsitinka todėl, kad išlaidos, taip pat kaip ir pajamos, nespėja pasivyti infliacijos pučiamo bendrojo vidaus produkto, o ne todėl, kad valstybės finansai yra valdomi efektyviau ar mokesčių našta – mažinama.“

LLRI ekspertė Reda Simonaitytė-Mikulė

„Vis dar nėra labai aišku, kam yra panaudojami mūsų mokesčiai, o jei aišku – matyti, kad jie nukeliauja ne mokesčių mokėtojų naudai, patogumui ar gyvenimo kokybei gerinti.“

IQ redaktorius Ovidijus Lukošius

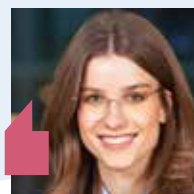

Atnaujino mokumokescius.lt skaičiuoklę

TVARKYTI FINANSUS TVARIAI

Lietuvos savivaldybių indekse aukštais balais įvertinome tas savivaldybes, kurios yra mažiausiai finansiškai priklausomos nuo valstybės dotacijų, puoselėja savarankiškumą ir atsakingai rūpinasi savo ūkiu bei finansais. Taip atsiranda erdvė tikrai savivaldai ir atsakomybei.

„Savivaldybių pareiga yra užtikrinti kuo geresnę mokestinę aplinką, panaikinti barjerus, trukdančius naujoms įmonėms žengti į rinką, o veikiančioms įmonėms – užtikrinti veiklos tęstinumą ir plėtrą.“

LLRI ekspertė Reda Simonaitytė-Mikulė

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

80

REGIONINIŲ ŽINIASKLAIDOS PRIEMONIŲ

40

PASIEKTŲ SPRENDIMŲ PRIĖMĖJŲ

2 000

„Infografika: penki didieji miestai – kur Vilnius atsilieka nuo likusiųjų“

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖ

„Lietuvos savivaldybių indekse – šalies savivaldybių finansinės padėties ir investicinės aplinkos vertinimas“

Delfi

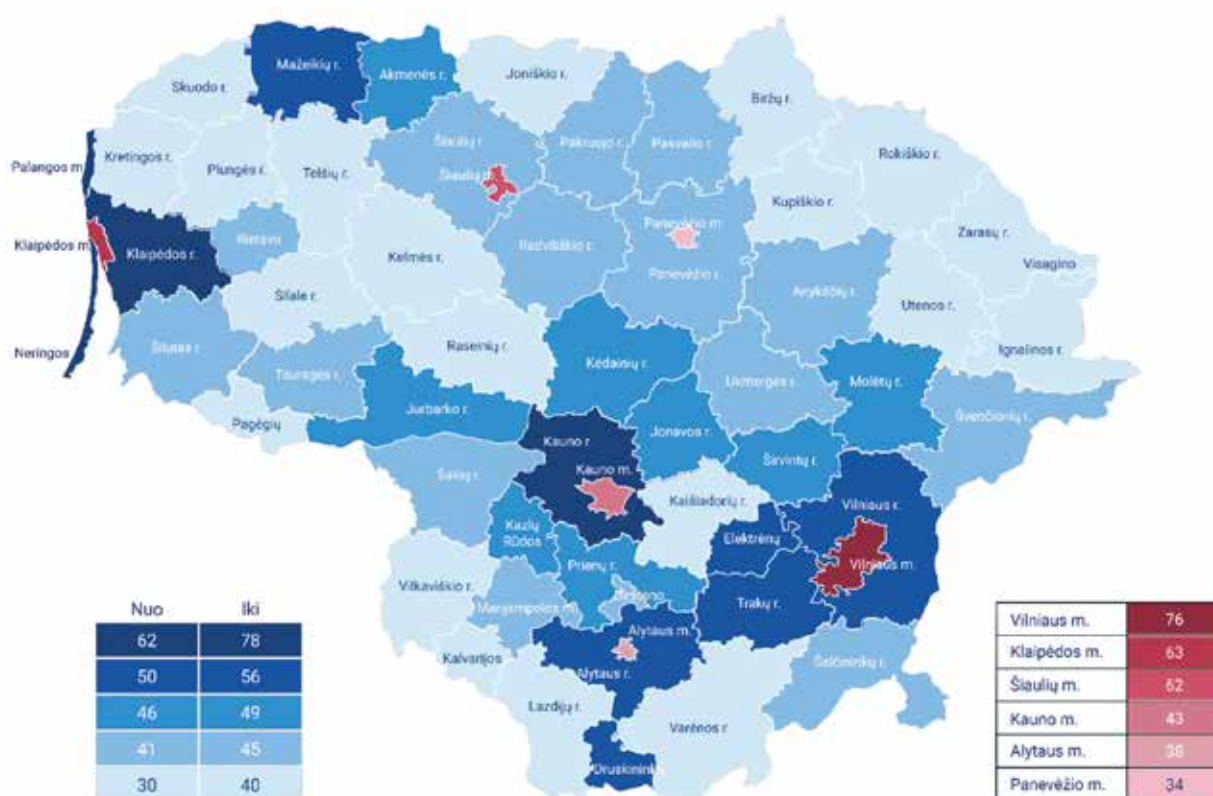
„Lietuvos savivaldybių indeksas: kurios savivaldybės savo finansus tvarko tvariausiai?“

„Tvariausias sprendimas didinant savivaldybių finansinį savarankiškumą – mažinti gyventojų pajamų mokesčio perskirstymą tarp miestų ir rajonų, didinti savarankiškai disponuojamų pajamų dalį.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

TYRIMAI

Šaltinis – LLRI skaičiavimai.

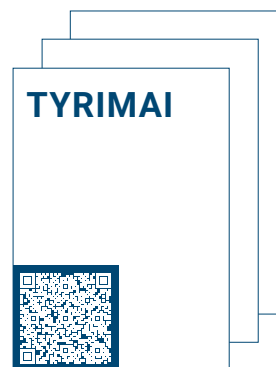
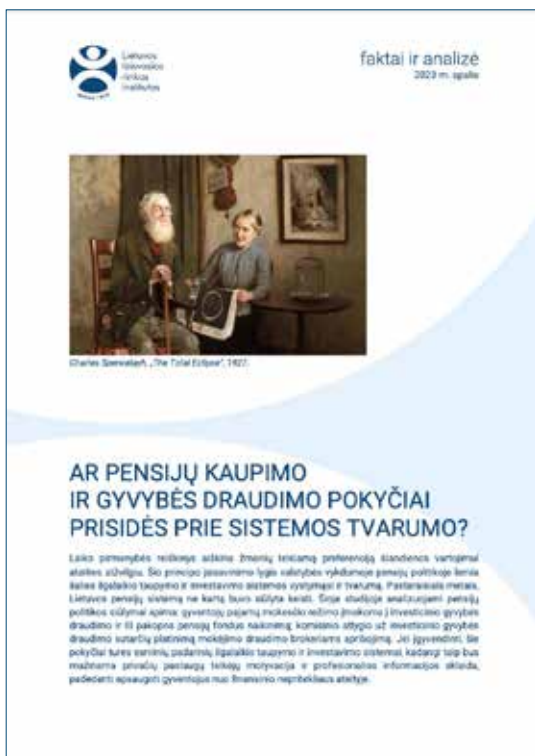
KAS UŽTIKRINS ORIAĮ SENATVĘ?

Visus metus neramino tai, kad politikai skatina rinkėjus gyventi šia diena ir numoti ranką į orią senatvę. Plačia švietėjiška veikla pabrėžė, kad vienintelis kelias į pensijų sistemos tvarumą yra piliečio ir valstybės subsidiarumas bei atsakomybė už savo ateitį. Lietuvos bankas sušvelnino savo toną, o užsimoti pabloginimai neįvyko.

„Tam, kad ori senatvė nebūtų iškeičiama į greitą pasitenkinimą, žengti reikėtų priešinga kryptimi, nei dabartiniai politikų užmojai nurodo.“

LLRI ekspertė Reda Simonaitytė-Mikulė

Delfi

*„Pensininkas Lietuvoje
2050: kuo skirsimės nuo
amerikiečio?“*

„Mes stokojame finansinio raštingumo ir tai mažina mūsų galimybes pasirūpinti finansine ateitimi.“

Finansų konsultantė Šarūnė Petrošiūtė

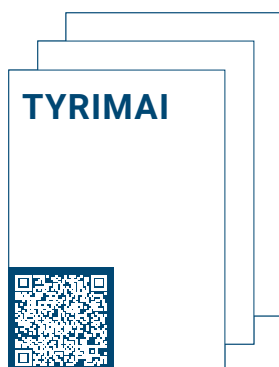

AUTORINIAI KOMENTARAI

TV IR RADIO PASIRODYMAI

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

**7
8
40**

„Kaip Hamletas mus moko taupyti?“

15

„Momento pirmenybė, mūsų likimai ir finansinis raštingumas“

Delfi

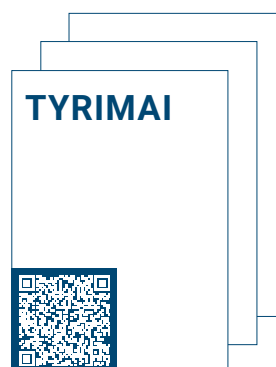
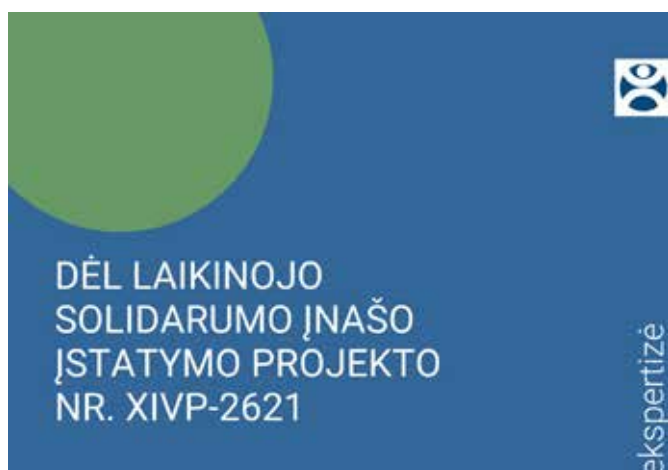
„Po pasiūlymo Lietuvoje vėlinti pensinį amžių ekspertai siūlo kitą kelią“

BANKŲ MOKESTIS, KURIS KIRS NE BANKAMS

Aiškinome visuomenei ir politikams, kaip svarbu suvokti žmogaus įtampos su pinigais ir bankais ištakas. Juk kova yra ne tik už bankus, bet ir už visus, kuriuos valdžia vieną dieną myli, o rytoj atgręžia savo baudžiančią ranką.

„Įstatymas neatitinka iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylančių reikalavimų, kad teisės aktų galia turi būti nukreipta į ateitį, įstatymų grįžtamoji galia neleidžiama.“

Teisingumo ministrė Ewelina Dobrowolska

AUTORINIAI KOMENTARAI

TV IR RADIO PASIRODYMŲ

PAMINĖJIMAI ŽINIASKLAIDOJE

5

12

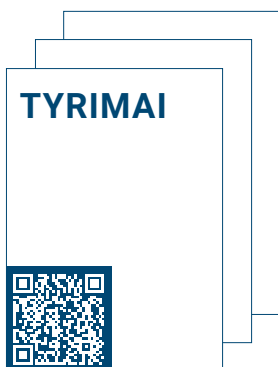
65

NEDARBO ŠVENTINĖMIS DIENOMIS KAINA

Kartu su Seimo teisės departamentu ir Konkurencijos taryba prieštaravome idėjai riboti prekybos centrų darbo laiką.

„Savaitgaliais ir švenčių dienomis leidžiant dirbti tik mažiesiems prekybos centrams gali sumažėti konkurencija lokaliuose rinkose, kas galimai lemtų kainų didėjimą ir prekių bei aptarnavimo kokybės sumažėjimą.“

Konkurencijos taryba

LRT | .lt

„Pinigų kaina. Ar reikėtų prekybos centrams drausti dirbti sekmadieniais ir švenčių dienomis?“

lrytas.lt

„Prieštarauja draudimui parduotuvioms dirbti sekmadieniais: įžvelgia dvi blygbes“

LRT | .lt

„Siūlymui dėl parduotuvių nedarbo sekmadieniais – dar daugiau kritikos“

NAUJOS KONKURENCIJOS TAISYKLĖS?

Europos Sąjungos Skaitmeninių rinkų akto reguliavimas gali sulėtinti technologijų bendrovių plėtrą, o išlaidos dėl naujų taisyklių gali būti perkeltos vartotojams.

„Įsigaliojus Skaitmeninių rinkų aktui bus iškreiptos skaitmeninių technologijų paslaugų konkurencinės sąlygos ir atsiras rinkos koncentracijos rizika.“

LLRI ekspertas Martynas Gruodis

faktai ir analizė
2023 m. birėlis

Detta Kari, „Golden Gate Bridge“, 2012

**PRADĖTAS TAIKYTI
SKAITMENINIŲ RINKŲ AKTAS.**

**Ką turi žinoti vartotojai, verslas ir
inovacijų kūrėjai**

TYRIMAI

*„Vartotojo nuomonė čia
nesvarbi“*

Diskusija dėl 2 GW ribojimo su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, INFOBALT ir „TGS Baltic“

„Anksčiau reguliuotojas, norėdamas apkaltinti įmonę netinkamu elgesiu, tą turėjo įrodyti. Nuo šiol formaliuosius reikalavimus atitinkanti interneto platforma galės būti apkaltinta neteisėta veikla, nors ji ir nesiels netinkamai.“

Bendrovės „Google“ Viešosios politikos vyresnysis vadovas Georgios Mavros

AUTORINIAI KOMENTARAI IR RADIO LAIDOS

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

**4
17**

„Keičiasi taisyklės interneto platformoms: ką jau galėjome pajusti?“

„Įspėja, kad nauji apribojimai gali didinti internetinių paslaugų kainas: sumokėti teks mums“

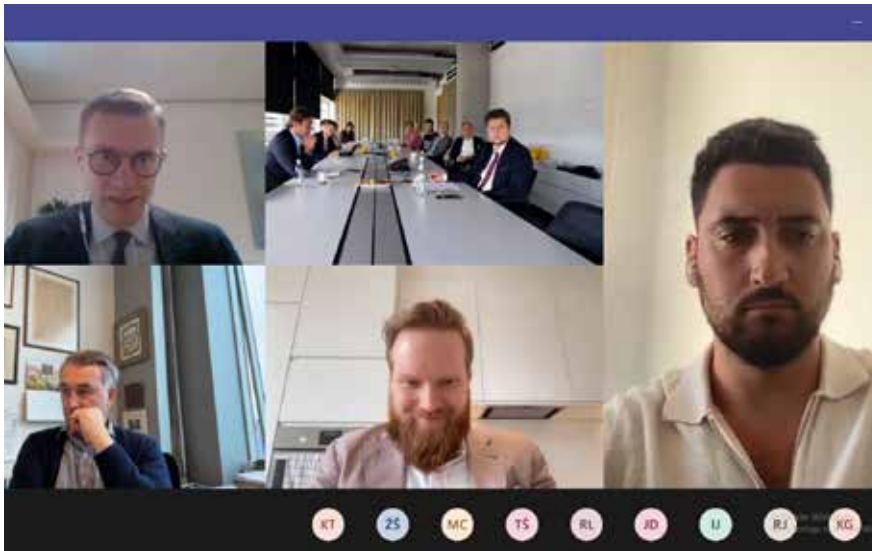
„The EU's new DMA regulation is about to hurt consumers“

LANKSTUMAS AR SAUGUMAS?

ES institucijoms pateikėme teisinius ir ekonominius argumentus, kad nebūtų nepagrįstai ribojama galimybė dirbti ir užsidirbti per skaitmenines platformas.

„Mes turim stengtis kuo labiau suprasti darbo per skaitmenines platformas esmę ir palikti kuo daugiau laisvės spręsti pačioms valstybėms.“

Europos Parlamento narys Petras Auštrevičius

LLRI, „Free Trade Europa“ ir „TGS Baltic“ apskrito stalo diskusija

Delfi

„Ekspertė: skaitmeninėse platformose dirbančius asmenis prilyginus darbuotojams, gali nukentėti ir vartotojai“

Irytas.lt

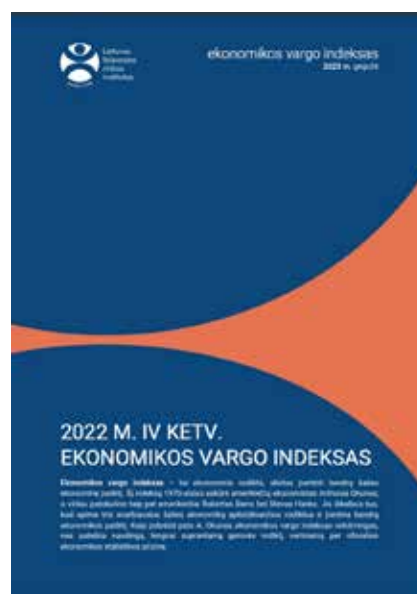
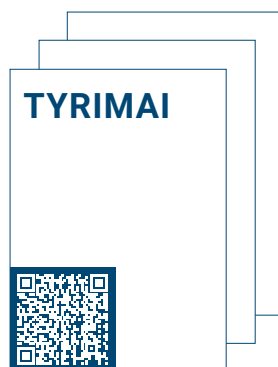
„Ispėja, kad noras kontroliuoti kurjerius ir pavežėjus gali turėti tokias pat pasekmes kaip Mobilumo paketas“

EKONOMIKAI KVĖPUOTI LENGVIAU

Ekonomikos vargo indeksas leido įvertinti ES ekonomikų „sveikatos būklę“ pagal BVP augimą, nedarbo lygį ir infliaciją bei palyginti Lietuvos rezultatus bendrijos kontekste.

„Tam, kad įmonės kamuojantis neapibrėžtumas dėl ateities neužsitęstų, konkurencingumą didinančius sprendimus būtina priimti kuo greičiau. Šalies ekonomikos atsparumas ir toliau išlieka esminiu uždaviniu.“

LLRI ekspertas Martynas Gruodis

PASIEKTŲ SPRENDIMŲ PRIĖMĖJŲ

150

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

40

NESIAURINTI IR TAIP SIAURO KAKLIUKO

Energetikos fronte pavyko praskleisti 2 GW ribojimo komerciniams saulės parkams paslapties šydą. Paaiškėjo, kad politinis technologijų sprendimas buvo netaiklus, o perėjimas prie atsinaujinančios energetikos sustabdytas neatsakingai.

Pasiūlėme griežtai laikytis teisėkūros procedūrų.

„Lėtesnės plėtros ir rinkos dalyvių supriešinimo rizika nebuvo įvertinta iki priimant įstatymą, taip pažeidžiant privalomus teisėkūros principus ir procedūras.“

LLRI ekspertas Martynas Gruodis

„Erdvės elektros kainoms
mažėti yra“

TYRIMAI

Inicijavome ekspertinę diskusiją dėl 2 GW ribojimo

„Dabar pats laikas susiskaičiuoti nuostolius ir, įsigaliojus Konstitucinio Teismo nutarimui, atjoti su kavalerija prieš valstybę ir prašyti nuostolių atlyginimo.“

Advokatų kontoros „Sorainen“ energetikos teisės ekspertas Andrius Šimkus

ANALITINIAI DARBAI

3

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

40

PASIEKTŲ SPRENDIMŲ PRIĖMĖJŲ

280

„Ko trūksta, kad atsinaujinančios energetikos plėtra Lietuvoje nesloptų?“

Delfi

„Dalijant 2 GW pyragą, atsirado papildoma porcija galios: tačiau ar ilgainiui jos užteks?“

Delfi

„Diskusija dėl 2 GW ribojimo: teisėkūrai skirta per mažai dėmesio“

PILIETIŠKUMO VADOVĖLIUI – ŠVIETIMO „OSKARAS“

Pilietiškumas prasideda nuo atsakomybės už savo veiksmus, nuo produktyvios veiklos, ekonomika žengia drauge su moraliniais pasirinkimais. Tai 9–12 kl. skirta vadovėlio „Pilietybės per 31 valandą“ motto, Briuselyje įvertinto Europos inovatyvaus mokymo apdovanojimu.

„Šiandien gimnazijos klasėse besimokantys mokiniai jau netrukus priims sprendimus, lemsiančius mūsų valstybės gerovę. Valstybė yra mūsų visų bendrai ir kiekvieno iš mūsų visų atskirai kuriamas projektas.“

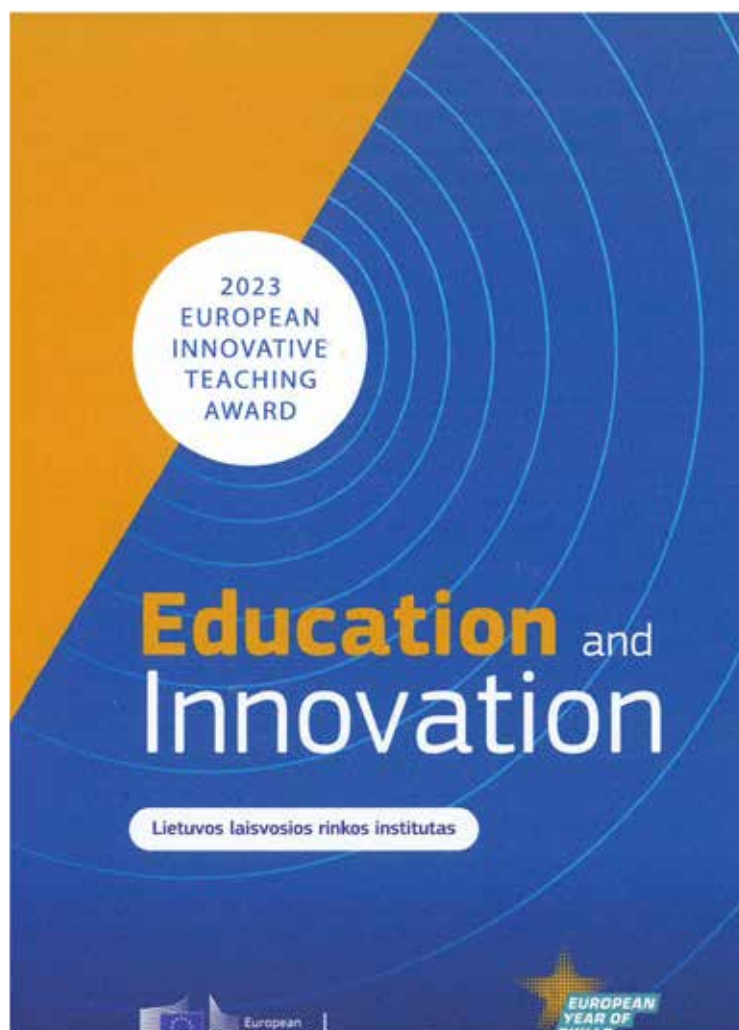
LLRI Švietimo programų vadovė Justina Jablonskaitė

MOKSLEIVIŲ MOKOSI IŠ VADOVĖLIO

MOKYTOJŲ NAUDOJA VADOVĖLĮ

45 000
450

LLRI įteiktas Europos inovatyvaus mokymo apdovanojimas

Delfi

„Lietuvos laisvosios rinkos institutas apdovanotas Europos inovatyvaus švietimo „oskaru““

„Kaip suprantame savo ir valstybės laisvę?“

„Saldi paternalizmo pagunda“

VADOVĖLIS „JAUNAS IR PILIETIŠKAS“ JAU MOKYKLOSE

Tūkstančiai vaikų ir mokytojų visoje Lietuvoje pradėjo mokslo metus su vadovėliu ir pratybomis „Jaunas ir pilietiškas“ 5–8 kl., ugdančiais laisvą, už save ir bendruomenę atsakingą jauną žmogų.

„Pilietinis ugdymas pagaliau sukasi ne apie institucijas, istoriją ar skambiai žarstomas vertybines deklaracijas, bet apie asmeninius moralinius pasirinkimus.“

VU profesorius Alfredas Bumblauskas

„Vadovėlis padeda paaugliui jį supančių reiškinių centre pamatyti visų pirma laisvą ir atsakingą žmogų kaip kūrėją ir veikėją.“

LLRI viceprezidentė Aneta Vainė

Vadovėlis pristatytas LITEXPO parodoje „Karjera & studijos 2023“

Parengėme naujas pratybas 5–8 kl.

„Šis vadovėlis užpildo labai svarbią nišą suteikdamas mokytojams galimybę su 5-8 klasių mokiniais kalbėtis tokiomis temomis kaip melagienos, realybės ir virtualybės santykis, atliekų rūšiavimas ir perdirbimas, verslo etika, skurdo problematika.“

Žurnalistas, publicistas, mokytojas Donatas Puslys

MOKYTOJAI-AMBASADORIAI

APMOKYTŲ MOKYTOJŲ

APLANKYTŲ LIETUVOS MIESTŲ IR
MIESTELIŲ ŠVIETIMAS

80
400
10

**REGIONŲ
NAUJIENOS**

„Vadovėlis „Jaunas ir pilietiškas“
baigia turą po Lietuvą“

„Apie pilietiškumą plačiau –
kaip ugdyti valstybės kūrėjus?“

**REGIONŲ
NAUJIENOS**

„Kaip sukurti pamoką, kurioje
susitiktų du Magelanai?“

10 KLASĖS EKONOMIKOS MOKOSI IŠ ATNAUJINTO VADOVĖLIO

Naujas vadovėlio „Ekonomika per 31 valandą“ leidimas ir interaktyvi mokytojo knyga pasiekė mokyklas.

Vadovėlį naudoja jau devynių Ukrainos regionų mokytojai ir mokyklos.

Vadovėlis „Ekonomika per 31 valandą“
Tema „Mainai. Kaip sąvaržėlę iškeisti į namą?“

UŽDUOTIS. Peržiūrėk komiksą ir
pagrįsk toliau parašytus teiginius.

1. Skirtingų salų ūkininkai mainosi, nes:

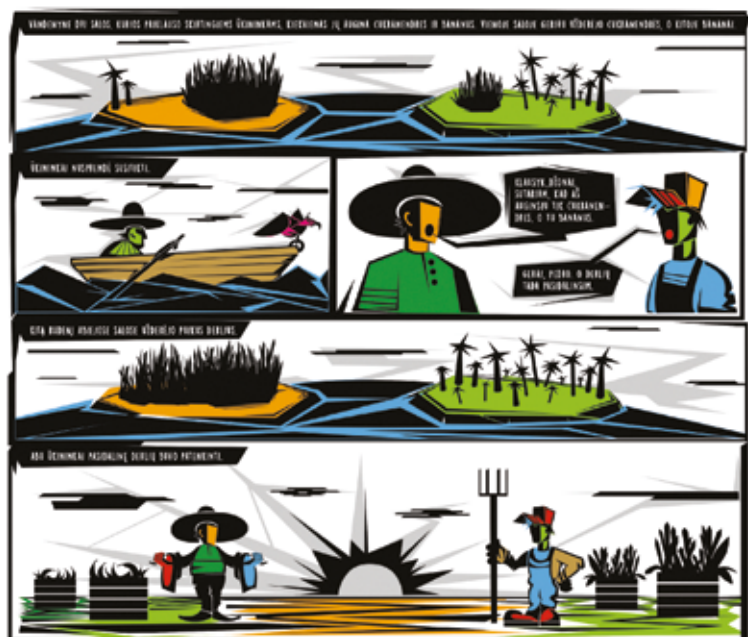
- a)
- b)
- c)

2. Realybėje ūkininkai keistų ne
cukranendres į bananus ir atvirkščiai,
bet bananus ar cukranendres keistų į
pinigus, nes:

- a)
- b)
- c)

3. Mainai tarp salų naudingi ir kitiems
salos gyventojams, nes:

- a)
- b)
- c)

LLRI viceprezidentė Aneta Vainė „TVP Wilno“ studijoje

„Vadovėlis skatina griauti ekonomikos mitus ir ugdytis profesionalų ekonomikos procesų supratimą bei vertinimą.“

Ekonomikos ir verslumo mokytoja Rita Česonienė

„Vadovėlio stiprybės – realių situacijų sąsajos su ekonominėmis idėjomis ir sąvokomis, patrauklus medžiagos pateikimas, gerai apgalvoti naratyvai, interaktyvumas.“

Ekonomikos mokslų dr. Povilas Lastauskas

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ MOKOSI IŠ VADOVĖLIO

MOKYTOJŲ NAUDOJA VADOVĖLĮ

ŠALYS ADAPTAVO VADOVĖLĮ

**80 %
680
6**

„Aneta Vainė pristato LLRI švietimo programas“

„Ar nuo mūsų finansinio raštingumo priklauso ekonomikos padėtis?“

„Ar skaitmeninė transformacija mokyklose jau įvyko?“

„LAISVĖS DEBATAI“ – PASAULINEI PINIGŲ SAVAITEI

Kartu su Lietuvos banku „Laisvės debatai“ atidarėme 176 šalis vienijančios iniciatyvos „Global Money Week“ renginius Lietuvoje. „Laisvės debatus“ savo ataskaitoje išskyrė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija.

„Žmonijos istorijoje pinigai atsirado tam, kad paženklintų visų mus supančių išteklių ribotumą. O tam, kad jais galėtume mainytis, reikia suteikti jiems vertę, juos išmatuoti, ir tas matas yra pinigai.“

LLRI prezidentė Elena Leontjeva

„Laisvės debatų“ akimirkos Lietuvos banke

„Laisvės debatų“ dalyviai iš Trakų, Utenos, Šiaulių ir Jonavos

„Džiaugiuosi, kad jaunimas skiria laiko finansų ir racionalaus jų panaudojimo temoms. Taip auga vis labiau finansiškai raštingų žmonių karta.“

Lietuvos banko Finansinio raštingumo centro vadovė Viktorija Dičpinigaitienė

PAMINĖJIMŲ ŽINIASKLAIDOJE

10

„Global Money Week Annual Report 2023“

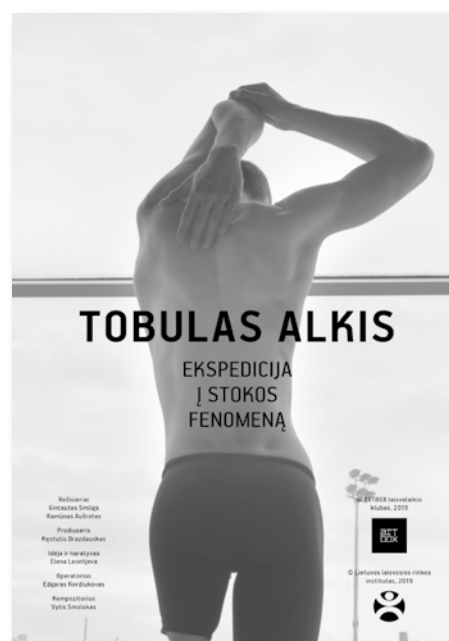
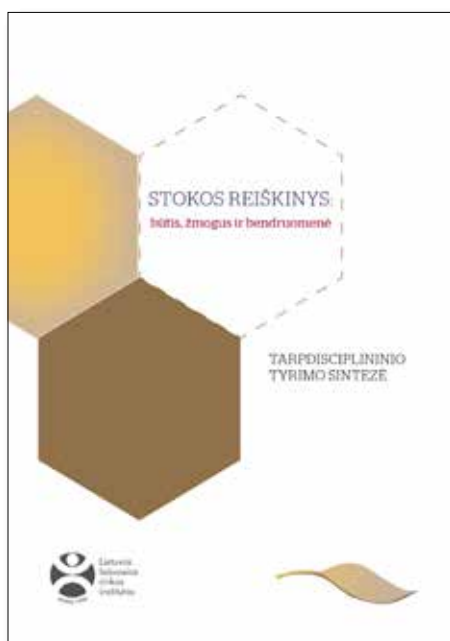
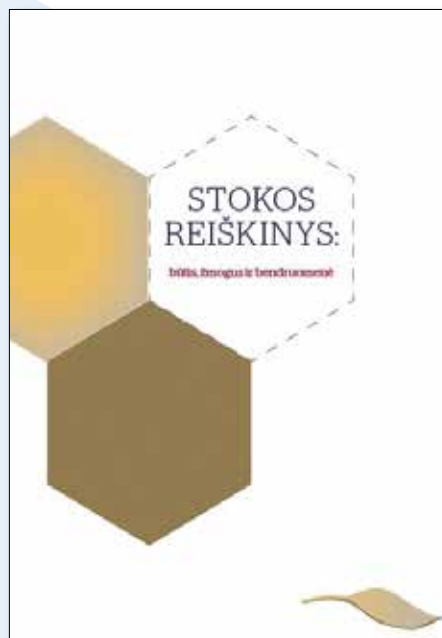

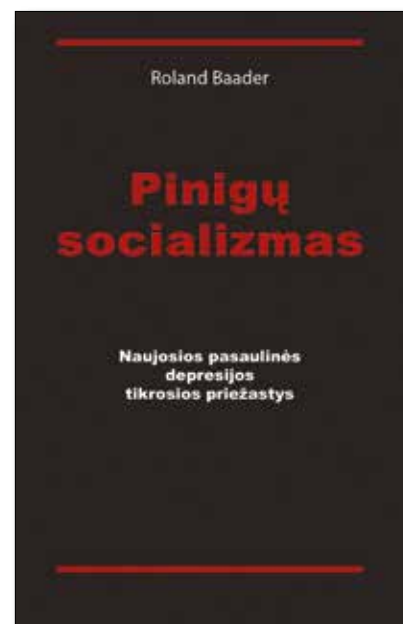
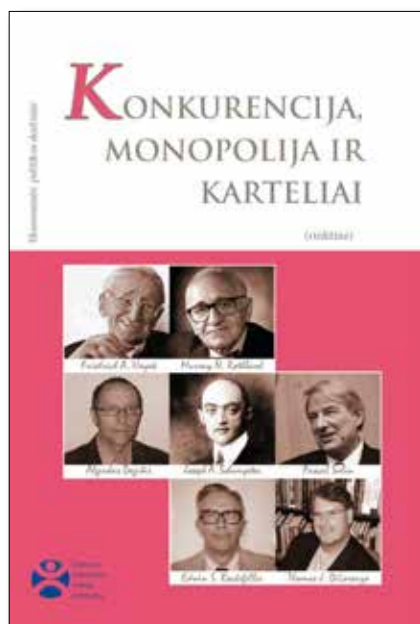
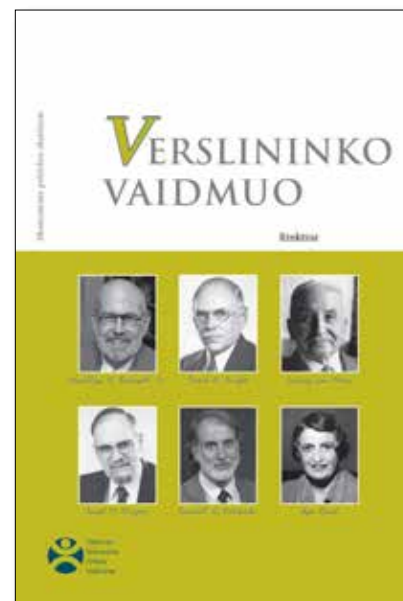
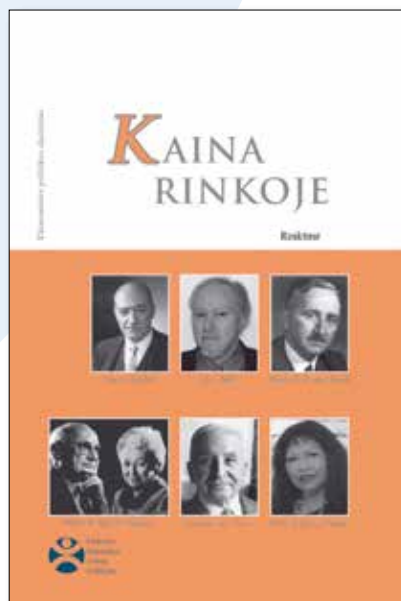
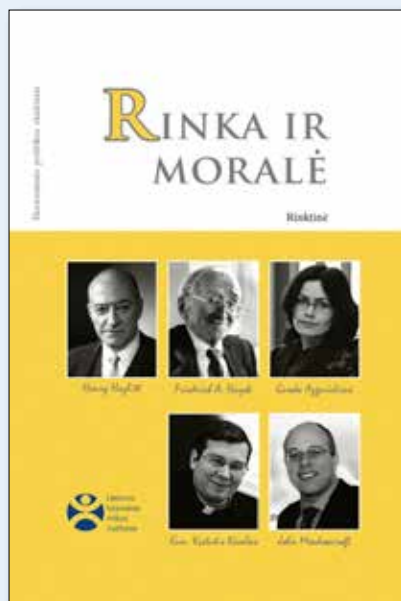
„Myli – nemyli: apie pinigus ir jų kiekį“

„Pasaulinė pinigų savaitė – kiekvienoje mokykloje ir organizacijoje“

KVIEČIAME SKAITYTI

Lietuvos
laisvosios
rinkos
institutas

VŠĮ Lietuvos laisvosios rinkos institutas

Vilniaus g. 31, LT-01402 Vilnius

llri@llri.lt

www.llri.lt

+370 5 250 0280

facebook.com/laisvosios.rinkos.institutas